

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaisista ja siihen liittyviksi laeiksi

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan perustettavaksi Oikeushallinnon erityisviranomaiset -virasto, johon koottaisiin oikeusministeriön hallinnonalalla toimivat Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti, konkurssiasiamies, kuluttajariitalautakunta, lapsiasiavaltuutetun toimisto, oikeudenkäyntiavustajalautakunta, Onnettomuustutkintakeskus, tasa-arvovaltuutetun toimisto, tiedusteluvalvontavaltuutettu, tietosuojavaltuutetun toimisto, vanhusasiavaltuutettu ja yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto sekä niiden tuki- ja hallintopalvelut. Viranomaiset säilyttäisivät virastossa itsenäisyyteensä ja nykyisen tehtäväalansa.

Tausta

Oikeusministeriön yhteydessä toimii useita henkilömäärältään pieniä, toiminnallisesti itsenäisiä viranomaisia. Kukin viranomainen hoitaa itse osan talous-, henkilöstö- ja yleishallinnon tehtävistään, ja osa näistä tehtävistä hoidetaan muissa virastoissa, enimmäkseen oikeusministeriössä.

Oikeusministeriö on toiminut aiemmin useiden kooltaan pienehköjenkin virastojen keskushallintoviranomaisena. Keskushallintotehtäviä hoitamaan on sittemmin perustettu sektorien omia keskushallintovirastoja. Tavoitteena on ollut irrottaa virastot suorasta ministeriön ohjauksesta ja suunnata ministeriön resurssit valtioneuvostotasoiseen työhön. Niin sanottujen erityisviranomaisten hallinnon tukipalvelujen erottaminen ministeriöstä ja vahvistaminen niiden yhteisessä hallintopalveluysikössä olisi osa edellä mainittua kehitystä.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on järjestää henkilömäärältään pienten viranomaisten tuki- ja hallinnolliset palvelut uudelleen niin, että viranomaisten itsenäistä asemaa ei vaaranneta eikä niiden tehtäväkenttää muuteta. Tavoitteena on koota 11 erityisviranomaisen operatiiviset hallintotehtävät yhteen ja vahvistaa niiden hallinnollista asiantuntijatukea, mikä vähentäisi päällekkäistä hallinnollista työtä ja vapauttaisi resursseja viranomaisten sisältötyöhön.

Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on tuottavuuden parantuminen kunkin viranomaisen substanssitoiminnassa, kun hallinnolliset tukitehtävät on keskitetty hallintopalveluysikköön, valtion yhteisiä palvelutoimintoja käytetään entistä enemmän ja viranomaiset voivat kohdentaa resurssinsa lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseen.

Tavoitteena on lisäksi siirtää oikeusministeriöltä sen alaiseen hallintoon tehtäviä, joita ei ole tarpeen hoitaa ministeriötasolla. Muutos korostaisi myös erityisviranomaisten riippumattomuutta ja rakenteellista etäisyyttä poliittisesti ohjatusta ministeriöstä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään **4.2.2022**.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa hallitusneuvos Satu-Maaria Natunen, puh. 02951 50456, sähköposti etunimi.sukunimi(at)gov.fi.

Liitteet:

[HE-luonnos laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaisista ja siihen liittyviksi laeiksi.pdf](#) -
Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaisista ja siihen liittyviksi laeiksi

Jakelu:

Ammattiliitto PRO
Eduskunnan ihmisoikeuskeskus
Eduskunnan oikeusasiamies
Eläkeliitto ry
Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
Folktinget
HEUNI - YK:n yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti
Invalidiliitto
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Konkurssiasiamies
Kuluttajariitalautakunta

Kynnys ry
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun keskusliitto ry
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Miesjärjestöjen keskusliitto MJKL ry
Naisjärjestöjen Keskusliitto
Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
Oikeusrekisterikeskus
Onnettomuustutkintakeskus
Puolustusministeriö
Romaniasiaain neuvottelukunta RONK
Saamelaiskäräjät
Seta ry
Sisäministeriö
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta TANE
Tasa-arvovaltuutettu
Tiedusteluvalvontavaltuutettu
Tietosuojavaltuutettu
Trasek ry
Tuomioistuinvirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulosottolaitos
Valtioneuvoston kanslia
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vanhustyön keskusliitto ry
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Laamanen Tapio
Oikeusministeriö

Natunen Satu-Maaria
Oikeusministeriö